

OBRĄB (4) *sb m*

obrąb (3), [**obręb**, **obrüb**], obrąb *a.* obręb (1).

o jasne.

sg N obrąb (3), [**obręb**]. ◊ *G* obrobu (1), [**obrębu**]. ◊ [*I* obrub(e)m. ◊ *L* obrębie. ◊ *pl N* obręby. ◊ *G* obręb(o)w.]

Sł stp notuje, Cn w innym znaczeniu, Linde XVI – XVII (z Cn) – XVIII w.

1. *Ogrodzony teren używany do trzymania bydła; saeptimentum, saeptus Mącz (4)* : Roboraria antiqui appellaverunt omnia aedificia, septa, villas, etc. quae inclusa habent animalia. Obrąb w którym bydło y ynłze zwierzęta chowáyą. *Mącz* 357b; Septus, Ogrodzenie/ zámknione mieyfce/ fźránki/ też obrąb álbo oborá gdzie bydło ftawa. *Mącz* 383d, 384a; [*Volck Nnn4*].

2. [*Grunt uprawiany, leżący poza polami wiejskimi, czasem zamieniany na nową wieś*: Siedział kmieć Buxa nad rzeką Sunyą osobno w obrubie, płacił czynszu i z robotą fl. 4. *LustrSand* 180.

obrąb czyj: między włókami narewskimi i obrubem wójtowskim pod Somaczkim morgów 4, które burmistrz Szczęśny Witkowicz trzyma. *LustrPodl* 1576/70.

W połączeniu z nazwą miejscową: Obrąb Bernatki, w którym jest włók 16 gruntu średniego. *LustrPodl* 1576/111; Jest też obrąb Nowykowski pusty, którego Sorczowie ziemianie KJM bronią, mieniać mieć swym. *LustrPodl* 1576/139.

W połączeniu szeregowym: Summa z folwarku trczianskiego, z siół, obrębów, z zaścianków wyżej opisanych ku temu folwarkowi należących, czyni w tym roku 1576 zł pol. 388 *LustrPodl* 1576/139.

Szereg: »obrąb albo siół« [*szyk zmienny*]: Obrąb albo siół Żarnowo. *LustrPodl* 1576/112, 1576/111.]

3. [*Obszar, teren*: Włodzimierzowi Xiążęciu dał zamiánę Kopył zamek z wielkimi wołościami/ poczawłzy od Kopylá zamku [...] aż do Piotrkowic Miáfteczká [...] w obrębie ná dłużą y ná fzerzą przez trzydzieści y kilko mil *StryjKron* 498.]

a. [*Wyznaczony obszar lasu [czego]*: W tym boru [...] mają dni swe wolne do rąbienia drew 2 dni w tydzień, jako Ząmbrow, [...] Stara Lomza, Lomzicza. A k temu Lomza za pozwoleniem JKM ma obrąb boru ociosany, w którym rąbią ku potrzebie swej. *LustrMaz* II 88.]

4. [*Wykończenie brzegu szaty: ktorey [sukni] we frzodku ná gorze będzie przepor/ á obrąb koło niego tkány [ora per gyrum eius textilis]/ iáko ieft obyczay miewác ná kráiach fźath *Leop Ex* 28/32 (*Linde*).]*

5. *n-loc* (1) : yakom ya nyeprzyyął swyadestwa dosthathecznego oth pana doctora hy oth hynych dobrych ludzy (ktorzy na poswie są) tho yesth yana nyethixe skonothopey oth Mykolaya lomyenskigo zobrambv oth slavąthnego yana szelygy myesczenyna varsewskiego *ZapWar* 1528 nr 2458.

Synonimy: 1. *grodz*, *ogrodzenie*, *plot*, *szranki*, *zrąb*; 2. *obrębnik*.